

Özel hesap dönemine tabi mükellefin ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırması.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-125[10-2021/17]-310885
Tarih	09.06.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-84098128-125[10-2021/17]-310885

09.06.2022

Konu : Özel hesap dönemine tabi mükellefin ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırması.

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, özel okul işletmeciliği faaliyetinde bulunan şirketinizin, 01.07.2020-30.06.2021 özel hesap dönemine tabi olduğu,

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak, 01.07.2020-30.06.2021 özel hesap döneminde Kurumlar Vergisi Beyannamesi üzerinde ayrıca göstermek suretiyle Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ayırdığı,

Konu ile ilgili açıklamaların yer aldığı 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "10.4 Girişim Sermayesi Fonu" başlıklı bölümünde; Girişim Sermayesi Fonunun indirim konusu yapılabilmesi için, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması şartı bulunduğu, aksi halde zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği açıklamasının yer aldığı,

Anılan Tebliğde verilen örnekte, hesap dönemi takvim yılı olan bir şirketin kurumlar vergisi beyanını Nisan ayında verdiği ve o yılın sonu olan 31 Aralık tarihine kadar yatırımın gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilerek, bu yatırım için beyan dönemi sonundan itibaren sekiz aylık bir süre tanındığının anlaşıldığı,

Ancak 01.07.2020-30.06.2021 özel hesap dönemine tabi şirketinizin, kurumlar vergisi beyan dönemi Ekim ayı olduğu dikkate alındığında ve Tebliğde belirtilen "yılın sonuna kadar" ifadesine göre yatırım yapmak için iki aylık bir süre kaldığı, diğer taraftan hesap dönemi takvim yılı olan bir şirketin dönem sonu karı en erken ocak ayında gerçeğe yakın tahmin edilebiliyorken, şirketiniz gibi haziran ayında özel hesap dönemi biten şirketlerde temmuz ayı gibi tahmin edilebildiği,

Bu durumun hesap dönemi takvim yılı olan mükellefler ile özel hesap dönemine tabi mükellefler arasında bir eşitsizliğe ve haksızlığa neden olduğu,

Bununla birlikte Girişim Sermayesi Yatırım işlemlerinin, alım ve satış süreçleri ile diğer yatırım işlemlerinden farklı özellikler gösterdiği, özellikle fon yatırımlarının, standart yatırım fonlarında olduğu gibi her an alım ve satım yapılan fonlardan olmayıp, yıl içerisinde fonların yapısına göre belirli

dönemlerde alımların yapılabilirdiği, ayrıca yatırım ortaklıklarında da sermaye katılım süreçlerinde ya sermaye artırımını söz konusu olması veya hisse satışı süreci oluşması gerektiği, özetle iki aylık bir dönemde bu işlemlerin yaşandığı bir döngü yakalamanın mümkün olmadığı,

belirtilerek, şirketinizin eğitim alanında faaliyet göstermesi ve 01.07.2020-30.06.2021 özel hesap dönemine tabii bir şirket olması nedeniyle, anılan Tebliğde geçen "fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar" ifadesinin, fonun ayrıldığı özel hesap döneminin son günü olarak mı (30.06.2022 tarihi olarak) anlaşılması gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmının kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "10.4 Girişim Sermayesi Fonu" başlıklı bölümünde;

"6322 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununa eklenen 325/A maddesiyle kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırabilme imkanı getirilmiştir.

6322 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine eklenen (g) bendi ile de Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.

10.4.1. İndirim şartları

Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için;

- İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.),

- Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması,

- Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi

gerekmektedir.'

10.4.2. İndirim tutarının hesaplanması

İndirim tutarının tespitinde beyan edilen gelir olarak ticari bilanço kâr veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu ilgili dönem kazancından ayrılacağından, pasifte özel bir fon hesabına alınacak tutar hesap dönemi sonu itibarıyla tespit edilebilecektir. Bu çerçevede, fon hesabına alınma işleminin, izleyen hesap döneminin başından itibaren kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Bu şekilde, indirim konusu yapılacak olan kazanç tutarı, ilgili dönemin genel sonuç hesaplarına yansıtacak olup kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle de indirimden yararlanılabilecektir.

Dolayısıyla geçici vergilendirme dönemlerinde fon ayrılması ve indirim uygulamasından yararlanılması mümkün değildir.

Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların mükelleflerce pasifte geçici bir hesapta tutulması, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması gerekmektedir. Söz konusu yatırımın yapılmaması halinde, indirim konusu yapılan tutar nedeniyle tahakkuk ettirilecek vergi gecikme faizi ile birlikte mükelleften tahsil edilecektir.

Örnek: Hesap dönemi takvim yılı olan (A) A.Ş.'nin 2012 yılı dönem sonu öz sermayesi 800.000 TL olup, şirket 2012 yılında 170.000 TL kazanç elde etmiştir. Şirketin ayrıca, 30.000 TL kanunen kabul edilmeyen gideri, 50.000 TL istisna kapsamında serbest bölge kazancı, 20.000 TL yatırım indirimi tutarı ve 2011 yılından 30.000 TL geçmiş yıl zararı bulunmaktadır.

Şirket beyan edilen gelirin $[170.000+30.000-50.000-30.000-20.000=100.000]$ %10'u olan 10.000 TL'yi girişim sermayesi fonu olarak ayırarak özel bir fon hesabına almıştır.

Bu durumda (A) A.Ş., beyan edilen gelirin %10'unu ve dönem sonu öz sermayesinin %20'sini aşmayacak şekilde ayırdığı girişim sermayesi fonunu, 25/4/2013 tarihine kadar vereceği 2012 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapabilecektir. (A) A.Ş.'nin 2013 yılı sonuna kadar, ayırmış olduğu 10.000 TL fon tutarıyla girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapmaması halinde, indirim konusu yaptığı 10.000 TL fon tutarı nedeniyle eksik tahakkuk ettirilen $(10.000 \times \%20)$ 2.000 TL vergi, gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

İndirim konusu yapılacak tutarın tespitinde, her yıl girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar ayrı ayrı dikkate alınacak, önceki yıllarda ayrılan fon tutarları için tekrar indirim uygulanmayacaktır. Ancak, ayrılan toplam fon tutarı hiçbir suretle öz sermayenin %20'sini aşamayacaktır.'

hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, 01.07.2020-30.06.2021 özel hesap dönemine tabi olan şirketiniz tarafından ayrılan girişim sermayesi fonunun, fonun ayrıldığı özel hesap döneminin sonu olan 30.06.2022 tarihine kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması ve diğer şartların da sağlanması halinde, söz konusu indirimden faydalanmanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026